

Velikonoce

Velikonoce jsou SVÁTKY JARA. Je to doba, kdy se loučí ZIMA a začíná JARO.

Velikonoce jsou též svátkem křesťanským, kdy se v noci ze soboty na neděli odehrál zázrak zmrtvýchvstání. Proto se tato noc nazývá Velkou nocí. A právě od ní je odvozen náš název Velikonoce.

Velikonoce probíhají v průběhu týdne, kterému se říká „Svatý týden“

1. den „Květná neděle“

Připomíná jednak slavný vjezd Ježíše do Jeruzaléma. Název svátku je odvozen od květů, jimiž bývají kostely vyzdobeny.

2. den „Modré pondělí“

Podle tradice bylo v tento den lidem zakázáno vykonávat jakoukoliv práci.

3. den „Šedivé úterý“

V tento den by hospodyňky měly vzít do rukou košťata a ze všech rohů a zákoutí v bytě by měly vymést prach a pavučiny. Na Šedivé úterý se také myjí okna, podlahy a někteří lidé dokonce bílili stěny.

4. den „Škaredá středa“

Na „Škaredou středu“ se vařilo něco „ošklivého“ k jídlu. V tento den bychom se neměli mračit.

5. den „Zelený čtvrtek“

Na Zelený čtvrtek se jedla jenom zelená strava jako například špenát, zelí, kopřivy, aby byl člověk zdravý po celý rok. Kostelní zvony zní na Zelený čtvrtek naposledy, pak prý odlétají do Říma a znovu zazní až na Bílou sobotu. Podle tradice, když zazní zvony naposledy, si máme

zacinkat peníze, aby se nás držely celý rok. Někde se zvoní paličkou o hmoždír, aby stavení opustily myši a také hmyz. Na Zelený čtvrtek vstávaly hospodyně časně, aby zametly dům ještě před východem slunce. Smetí se odneslo na křižovatku cest, aby se v domě nedržely blechy. Správný hospodář zase prý zaseje len a hrách. V tento den také nemáme nic půjčovat a s nikým se hádat a škorpit, aby se nám celý rok hádky vyhnuly a peníze se nás držely.

6. den „velký pátek“

Velký pátek je den smutku, rozjímání a půstu, připomínala se smrt Ježíše Krista. Hlas zvonů nahrazovaly řehtačky a honíval se Jidáš – většinou ho představoval zrzavý chlapec. Také se prý otvírá země, aby vydala své poklady. Cestu k pokladu ukazuje světýlko nebo zlaté či kvetoucí kapradí. Vodníci se prohánějí na koních a otvírá se i bájná hora Blanič. V tento den bychom měli jíst jen ryby.

7. den „Bílá sobota“

Bílá sobota byla ve znamení dokončení úklidu, bílení a posledních příprav na Vzkříšení, na Hod boží velikonoční. Pekly se mazance a velikonoční beránci, chystala sváteční jídla. Pletly se pomlázky, vázaly březové metličky a zdobila vajíčka.

8. den „Boží hod Velikonoční“

Hod boží velikonoční byl den, kdy se světily všechny pokrmy. Každá návštěva, která přišla, dostala kousek posvěceného jídla. Začínalo hodování.

9. den „Velikonoční pondělí“

Pondělí velikonoční je dnem pomlázky, dynovačky, šmigrustu, mrškačky nebo mrskutu. Chlapci chodí na koledu s pomlázkou spletenou z vrbových proutků a ozdobenou mašlemi, vyplácejí děvčata, aby byla zdravá a přejí zdraví všem v domě. Jinde jsou dívky polévány studenou vodou, někde i voňavkou. Koledníci dostávají malovaná vejce a někde i zavdat pálenku. Dětem se dávají nejčastěji sladkosti a drobné mince.